

SANAT | 14 EKİM 2025

Röportaj: Grimanesa Amorós ile ışığın ve zamanın peşinde

Marie Claire Türkiye

Işığı bir duygu, suyu bir hafıza olarak ele alan Perulu sanatçı Grimanesa Amorós, The Peninsula Istanbul'da sergilenecek *PASSAGE* ve *MARITIME* adlı eserleriyle zamanı, mekanı ve insan ruhunu birbirine bağlıyor.

Amorós'a ışığın anlamını, Peru'nun kültürel mirasının sanatına etkisini ve İstanbul'daki bu iki yeni eserini sorduk.

Sizi büyük ölçekli ışık çalışmalarınızla tanıyoruz. Peru'daki kültürel mirasınız çalışmalarınızı nasıl etkiliyor?

Peru'nun kültürel mirası, her sahneyi şekillendirme yaklaşımım üzerinde derin bir etkiye sahiptir; özellikle de ışığı heykellerimde nasıl kullandığım konusunda. Peru'nun ruhu, nefes kesici manzaraları, zengin gelenekleri ve yenilenme döngüleri, yaratıcı sürecimin temelini oluşturuyor. Çalışmalarım, tarihi ve maneviyatı bir araya getirerek Peru kültürünün direncini yansıtıyor. Heykellerim aracılığıyla bu unsurları bugüne taşıyor, kültür ve ışığın anlamlı bir şekilde birleştiği sahneler yaratıyorum.

Eserleriniz dünyanın birçok yerinde sergilendi ve oldukça büyük bir etki yarattı. Işıkla çalışmaya nasıl başladınız?

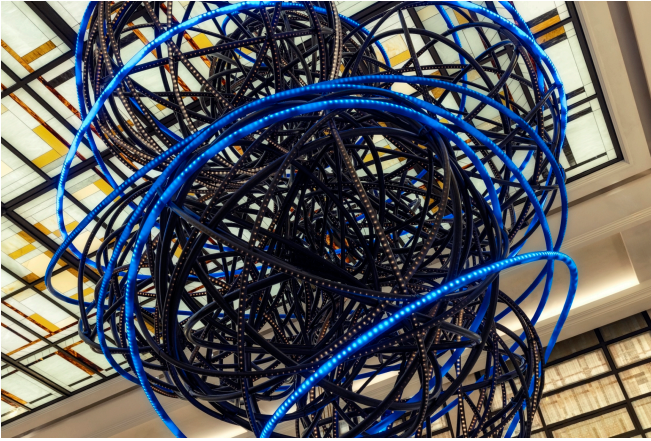
Işıkla yolculuğum 2001 yılında İzlanda'ya yaptığım bir seyahatte, Kuzey Işıkları'nı ilk kez gördüğümde başladı. Büyülenmişim, kendi kendime sadece "Vay canına" diyordum. Yanımda kameram olmasına rağmen, o anı gerçekten yaşayabilmek için onu bir kenara koydum. Sürekli şunu merak ediyordum: *Başkalarına bunu nasıl hissettirebilirim?* İşte bu soru, ışıkla olan ilişkiyi başlattı. Işığın –dokunamadığımız ama derinden hissedebildiğimiz bir şeyin– işime nasıl dahil edilebileceğini

keşfetmek için farklı malzemelerle denemeler yapmaya başladım. Onun el ile tutulamamasına rağmen yarattığı hissin derinliği beni hâlâ büyülüyor. Benim için ışık, “ephemeral” yani geçici ve büyüleyici bir varlık.

Eserlerinizi yaratırken sizin için en temel unsurlar nelerdir?

Çalışmalarımın en önemli unsuru, izleyicide uyandırdığı duygudur. Işığın insanlar ile mimari, çevreleri ve hatta kendi içlerinde nasıl bağlar kurabileceğini inceliyorum. Işık geçici ve elle tutulmazdır, fakat derinden hissedilir. Malzeme ve renk seçimim, ışıkla nasıl etkileşime girdiklerine bağlıdır. Voltaj, eserimin ritmini belirler—ışığın nasıl nefes alacağını, akacağını ya da duraksayacağını şekillendirir ve dinginlik hissi verir. Aldığım her karar, izleyici, mekan ve eser arasındaki uyumu destekler.

Sanatınızı nasıl tanımlarsınız?

Sanatımı “bilinmeyenle devam eden bir romantizm” olarak tanımlıyorum. Tam olarak kavranamayan şeye karşı sürekli bir hayranlık duygusuyla yaşıyorum. Ayrıca benim “LPP” dediğim şeye inanıyorum: **Love (Sevgi), Passion (Tutku) ve Perseverance (Sebat)**. Bu üçüyle her şey mümkündür.

Contemporary Istanbul’un 20. yılı kapsamında, **PASSAGE** ve **MARITIME** adlı iki eserim bu Eylül ayında The Peninsula Istanbul’da sergilenecek. Zaman ve su, pratiğimin merkezinde yer alan temalar. Onlar sınırsız ve güçlü; kontrol altına alınamazlar ama her şeyi şekillendirir ve birbirine bağlarlar.

Bu eserleri yaratırken, zaman ve suyun coğrafyalar boyunca ve tarih boyunca insanları nasıl birbirine bağladığını düşündüm. **PASSAGE** ve **MARITIME** sadece görsel ışık heykelleri değil; aynı zamanda ışığın manzaralarıdır. İzleyicileri durmaya,

yavaşlamaya ve mekân içindeki kendi varlıklarının ve hareketlerinin daha çok farkına varmaya davet ederler.

PASSAGE ile geçiş ve akış hissi uyandırmayı, bulunduğumuz yer ile gideceğimiz yer arasındaki anlara dokunan bir anlatı kurmayı amaçladım.

MARITIME ise bunun aksine, suyun derin hafızasından besleniyor: onun ritimlerinden, enginliğinden ve hikâyeler taşıma gücünden.

Her iki eser de izleyicilerin hem köklü hem de su gibi hafifçe süzülen bir his yaşayabileceği, düşünmeye davet eden bir alan yaratıyor. Işık aracılığıyla, bu duyguları ve bağları kelimelerin ötesine geçen bir şekilde ifade etmeyi amaçlıyorum.

İstanbul'daki iki eserinizin nasıl bir etki yaratacağını düşünüyorsunuz?

Bir eser, ancak izleyici, mekân ve ışık heykeli bir bütün olduğunda tamamlanır. Benim için en önemli unsur, eserin izleyicide uyandırdığı duygudur. Işığın nasıl bağlar kurabileceğini düşünüyorum — insanlar ile mimari arasında, bireyler ile çevreleri arasında ve hatta kişinin kendisiyle kurduğu bağda. Işık geçicidir: elle tutulmaz ama derinden hissedilir. Aldığım her karar, izleyici, mekân ve eser arasındaki birliği güçlendirmeyi amaçlıyor.

The Peninsula İstanbul'un global *Art in Resonance* programı kapsamında ve Contemporary İstanbul sanat fuarıyla paralel olarak sunulacak bu eserleri, hem sanatseverlerle hem de İstanbullularla paylaşmayı sabırsızlıkla bekliyorum.

The Peninsula İstanbul'un global *Art in Resonance* programı çerçevesinde ve Contemporary İstanbul sanat fuarıyla eş zamanlı olarak sergilenecek bu eserleri, İstanbul'daki sanatseverler ve halkla buluşturmayı dört gözle bekliyorum.

